

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/76/2005

OPINIE O UDZIALE PREZYDENTA RP W UROCZYSTOŚCIACH 9 MAJA W MOSKWIE I STOSUNKACH POLSKO-ROSYJSKICH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2005

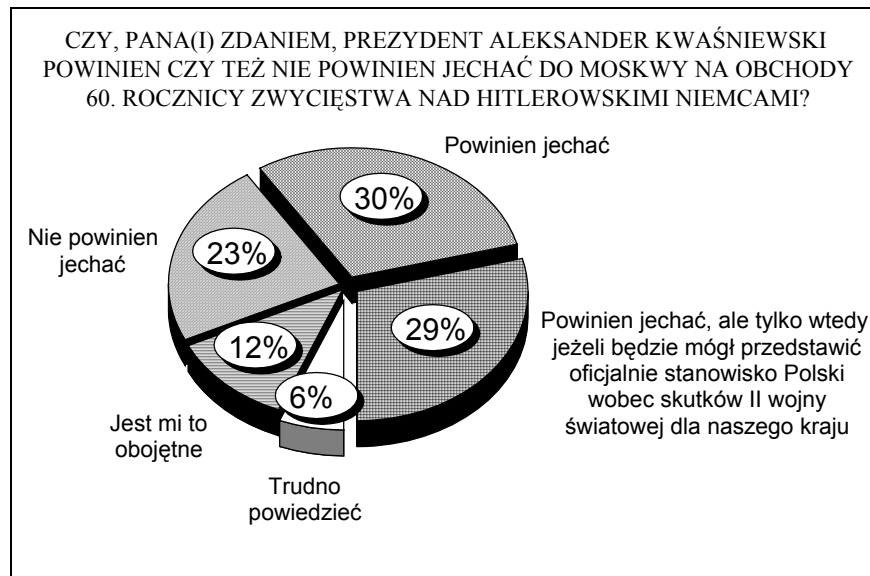
PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

OPINIE O UDZIALE PREZYDENTA RP
W UROCZYSTOŚCIACH 9 MAJA W MOSKWIE
I STOSUNKACH POLSKO-ROSYJSKICH

- Opinie Polaków na temat zapowiadzanego udziału prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego w moskiewskich obchodach 60. rocznicy zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami są podzielone.

- Obecne stosunki polsko-rosyjskie oceniane są dość krytycznie. Ponad połowa badanych (55%) określa je jako ani dobre, ani złe, zarazem nieliczni (6%) uważają, że są one dobre, a pięciokrotnie większa grupa (31%) - że złe.
- Równocześnie jednak większość ankietowanych (75%) sądzi, że możliwe jest ułożenie stosunków między Polską a Rosją na zasadzie partnerstwa, a tylko niespełna jedna czwarta (23%) uznaje to za niemożliwe.

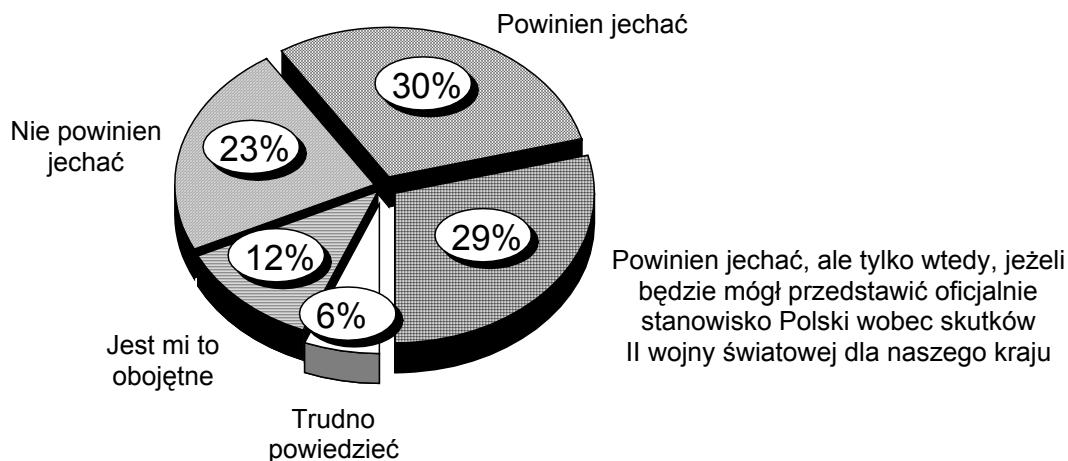
CZY PREZYDENT RP POWINIEN ŚWIĘTOWAĆ W MOSKWIE ROCZNICĘ ZAKOŃCZENIA WOJNY

Kwestia uczestnictwa prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego w moskiewskich obchodach 60. rocznicy zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami od początku budziła liczne kontrowersje. Przeciwnicy udziału prezydenta w tych uroczystościach podnoszą przede wszystkim fakt niejednoznaczności tej rocznicy dla Polski i innych krajów naszego regionu, dla których wyzwolenie spod okupacji niemieckiej oznaczało jednocześnie ponad czterdziestoletnie podporządkowanie poprzednikowi dzisiejszej Rosji - Związkowi Radzieckiemu. Istotny jest także fakt, że preludium do II wojny światowej był pakt Ribbentrop-Mołotow.

Tuż przed realizacją naszego badania¹ gorący spór wywołało zaproszenie na moskiewskie obchody generała Wojciecha Jaruzelskiego, który ma być w grupie kombatantów II wojny światowej towarzyszących Aleksandrowi Kwaśniewskiemu. Po przeprowadzeniu sondażu pojawiła się także kwestia innych gości mających uczestniczyć w majowych uroczystościach, jak dyktator Korei Północnej Kim Dzong Il czy prezydent Białorusi Aleksander Łukaszenko. Trzeba zaznaczyć, że nasze pytanie dotyczyło jedynie tego pierwszego i najważniejszego aspektu sprawy.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (179) przeprowadzono w dniach 1-2 i 9-10 kwietnia 2005 roku na liczącej 1100 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. **DZIEWIĄTEGO MAJA ODBĘDĄ SIĘ W MOSKWIE OBCHODY 60. ROCZNICY ZWYCIĘSTWA NAD HITLEROWSKIMI NIEMCAMI. NA UROCZYŚCISCIACH BĘDĄ OBECNI PRZYWÓDCY KILKUDZIESIĘCIU PAŃSTW BIORĄCYCH UDZIAŁ W II WOJNIE ŚWIATOWEJ. CZĘŚĆ POLITYKÓW I PUBLICYSTÓW POLSKICH UWAŻA, ŻE PREZYDENT ALEKSANDER KWAŚNIEWSKI NIE POWINIEN BRAĆ UDZIAŁU W TYCH UROCZYŚCISCIACH, PONIEWAŻ DLA POLSKI WYZWOLENIE SPOD NIEMIECKIEJ OKUPACJI OZNACZAŁO PODPORZĄDKOWANIE NA DALSZE PONAD CZTERDZIEŚCI LAT ZWIĄZKOWI RADZIECKIEMU. CZY, PANA(I) ZDANIEM, PREZYDENT ALEKSANDER KWAŚNIEWSKI POWINIEN CZY TEŻ NIE POWINIEN JECHAĆ DO MOSKWI NA TE UROCZYŚCISCI?**

Wskazania badanych świadczą, że nie ma jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czy Polacy uznają za słuszny wyjazd prezydenta na moskiewskie uroczystości. Z jednej strony bowiem opinia, że Aleksander Kwaśniewski bezwarunkowo powinien jechać, przeważa, choć nieznacznie, nad opinią przeciwną. Z drugiej strony jednak badani uważający, że prezydent powinien jechać, ale pod warunkiem, że przedstawi tam stanowisko Polski (co, jak wiadomo, najprawdopodobniej nie będzie miało miejsca ze względu na program uroczystości), są niemal tak samo liczni jak ci, którzy popierają wyjazd głowy państwa bez zastrzeżeń. Trzeba też zauważyć, że obojętność w tej kwestii deklaruje jedynie 12% ogółu badanych, a dalsze 6% nie ma zdania - w sumie więc ponad cztery piąte Polaków ma wyrobiony pogląd w tej sprawie.

Opinie na ten temat nie są związane z żadnymi cechami społeczno-demograficznymi badanych, nie wiążą się też ze stopniem ich zainteresowania polityką. Natomiast poglądy polityczne bardzo wyraźnie różnicują stanowisko w tej kwestii. Dotyczy to przede wszystkim częstości występowania opinii, że prezydent Aleksander Kwaśniewski bezwarunkowo powinien jechać do Moskwy.

Tabela 1

Deklarowane poglądy polityczne	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Aleksander Kwaśniewski powinien jechać do Moskwy?				
	Powinien jechać	Powinien jechać, jeśli będzie mógł przedstawić stanowisko Polski	Nie powinien jechać	Jest mi to obojętne	Trudno powiedzieć
	w procentach				
Lewicowe	50	20	19	9	2
Centrowe	30	36	20	13	2
Prawicowe	24	35	30	8	2
Trudno powiedzieć	28	22	19	15	16

Sklonność osób o poglądach lewicowych do zajmowania stanowiska bezwarunkowo aprobowującego udział Aleksandra Kwaśniewskiego w moskiewskich uroczystościach przekłada się na dość jednoznaczny pogląd w tej sprawie potencjalnych wyborców SLD, SdPI i UP. Mniej więcej dwukrotnie częściej niż zwolennicy wszystkich pozostałych partii aprobowują oni wyjazd prezydenta na te uroczystości, a zarazem szczególnie rzadko - zdecydowanie rzadziej niż potencjalni wyborcy innych ugrupowań, a także osoby niezdecydowane, na kogo głosować, i niezamierzające brać udziału w wyborach - sprzeciwiają się uczestnictwu Aleksandra Kwaśniewskiego w tych obchodach.

Wśród zwolenników poszczególnych partii politycznych wyróżniają się wyborcy PiS, którzy częściej niż inni są całkowicie przeciwni wyjazdowi prezydenta, a także rzadziej niż pozostali aprobowują ten wyjazd. Warto też zwrócić uwagę, że zwolennicy Samoobrony częściej niż wyborcy wszystkich innych partii wyrażają obojętność w tej sprawie.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Aleksander Kwaśniewski powinien jechać do Moskwy?				
	Powinien jechać	Powinien jechać, jeśli będzie mógł przedstawić stanowisko Polski	Nie powinien jechać	Jest mi to obojętne	Trudno powiedzieć
	w procentach				
SLD, UP, SdPI*	60	29	8	3	0
LPR	34	32	31	0	3
PO	32	37	19	7	6
Samoobrona	27	31	28	10	4
PiS	22	33	37	6	2
Niezdecydowani, na kogo głosować	33	23	25	9	10
Niezamierzający głosować	27	28	21	16	8

* Potencjalne elektoraty tych partii potraktowaliśmy łącznie z powodu zbyt małych ich liczebności w badanej próbie

Moskiewskie uroczystości będą poświęcone 60. rocznicy zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami. Tymczasem Polacy nie są zgodni co do tego, czy Polskę można zaliczyć do grona zwycięzców w II wojnie światowej².

Tabela 3

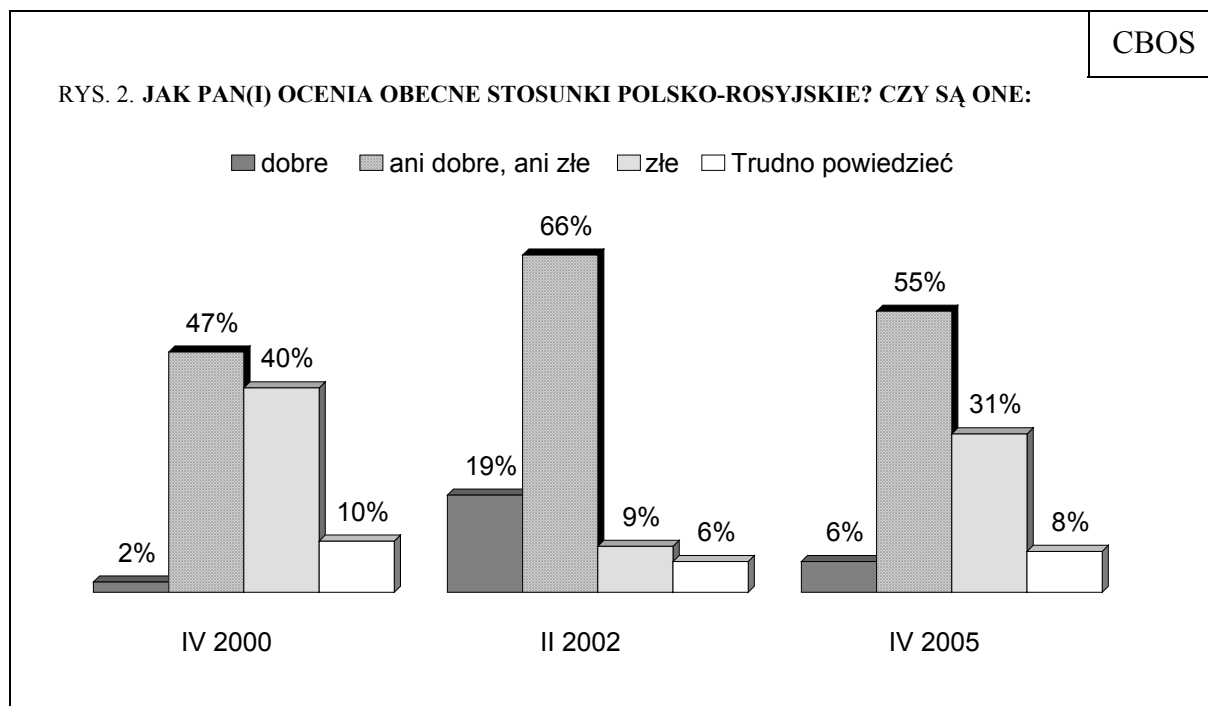
Czy Polskę można uważać za zwycięzcę w II wojnie światowej?	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Aleksander Kwaśniewski powinien jechać do Moskwy?				
	Powinien jechać	Powinien jechać, jeśli będzie mógł przedstawić stanowisko Polski	Nie powinien jechać	Jest mi to obojętne	Trudno powiedzieć
	w procentach				
Na pewno tak	41	20	23	11	5
Tak, ale nie w pełni	29	37	19	12	3
Nie, trudno uważać Polskę za zwycięzcę II wojny światowej	22	34	29	11	4
Trudno powiedzieć	27	22	22	13	16

Wśród badanych sądzących, że Polskę można uważać za zwycięzcę w II wojnie światowej, najczęściej występuje opinia, że Aleksander Kwaśniewski powinien jechać na uroczystości 60. rocznicy tego zwycięstwa. Natomiast ci, którzy mają w tej sprawie wątpliwości, najczęściej są zdania, że udział w tych uroczystościach powinien być połączony z przedstawieniem polskiego stanowiska co do skutków II wojny światowej dla Polski. Wątpliwości dotyczące tego, czy nasz kraj można zaliczyć do grona zwycięzców, wynikają bowiem właśnie z oceny rezultatów tej wojny dla Polski.

OCENA STOSUNKÓW POLSKO-ROSYJSKICH

Kwestia zapowiedzanego udziału prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego w moskiewskich obchodach 60. rocznicy zakończenia II wojny światowej wiąże się z całokształtem stosunków polsko-rosyjskich, które obecnie postrzegane są nie najlepiej. Wśród badanych przeważają ci, którzy określają je jako ani dobre, ani złe (55%), jednocześnie tylko nieliczni (6%) oceniają je dobrze, natomiast pięciokrotnie większa grupa (31%) - źle.

² Opiniom na ten temat poświęcony będzie odrębny komunikat.

Oceny obecnych stosunków polsko-rosyjskich są niewiele lepsze niż w kwietniu 2000 roku, gdy miały miejsce incydenty przed placówkami polskimi w Rosji i rosyjskimi w Polsce. Dwa lata później, po wizycie w naszym kraju prezydenta Władimira Putina, oceny te wprawdzie poprawiły się wyraźnie, jednak teraz ponownie zbliżyły się do poziomu, jaki notowaliśmy przed pięcioma laty.

Jedynie ci, którzy obecny stan stosunków polsko-rosyjskich oceniają pozytywnie, w większości są zdania, że prezydent Aleksander Kwaśniewski powinien jechać do Moskwy. Wśród pozostałych stosunkowo najczęstsza jest opinia, że udział w moskiewskich uroczystościach 9 maja należy połączyć z przedstawieniem polskiego stanowiska w sprawie skutków II wojny światowej.

Tabela 4

Jak Pan(i) ocenia obecne stosunki polsko-rosyjskie? Czy są one:	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Aleksander Kwaśniewski powinien jechać do Moskwy?				
	Powinien jechać	Powinien jechać, jeśli będzie mógł przedstawić stanowisko Polski	Nie powinien jechać	Jest mi to obojętne	Trudno powiedzieć
	w procentach				
- dobrze	53	16	14	14	3
- ani dobre, ani złe	29	31	24	12	4
- złe	29	33	26	9	3
Trudno powiedzieć	24	14	12	20	30

Ocena stanu stosunków polsko-rosyjskich nie jest związana ani z poglądami politycznymi badanych, ani z ich sympatiami partyjnymi. Negatywnym opiniom sprzyja natomiast wyższy poziom wykształcenia. Zapewne wiąże się to z większym zainteresowaniem polityką, a więc i lepszą orientacją w tej dziedzinie osób lepiej wykształconych. Im wyższy bowiem stopień zainteresowania polityką, tym gorsze oceny stanu stosunków polsko-rosyjskich.

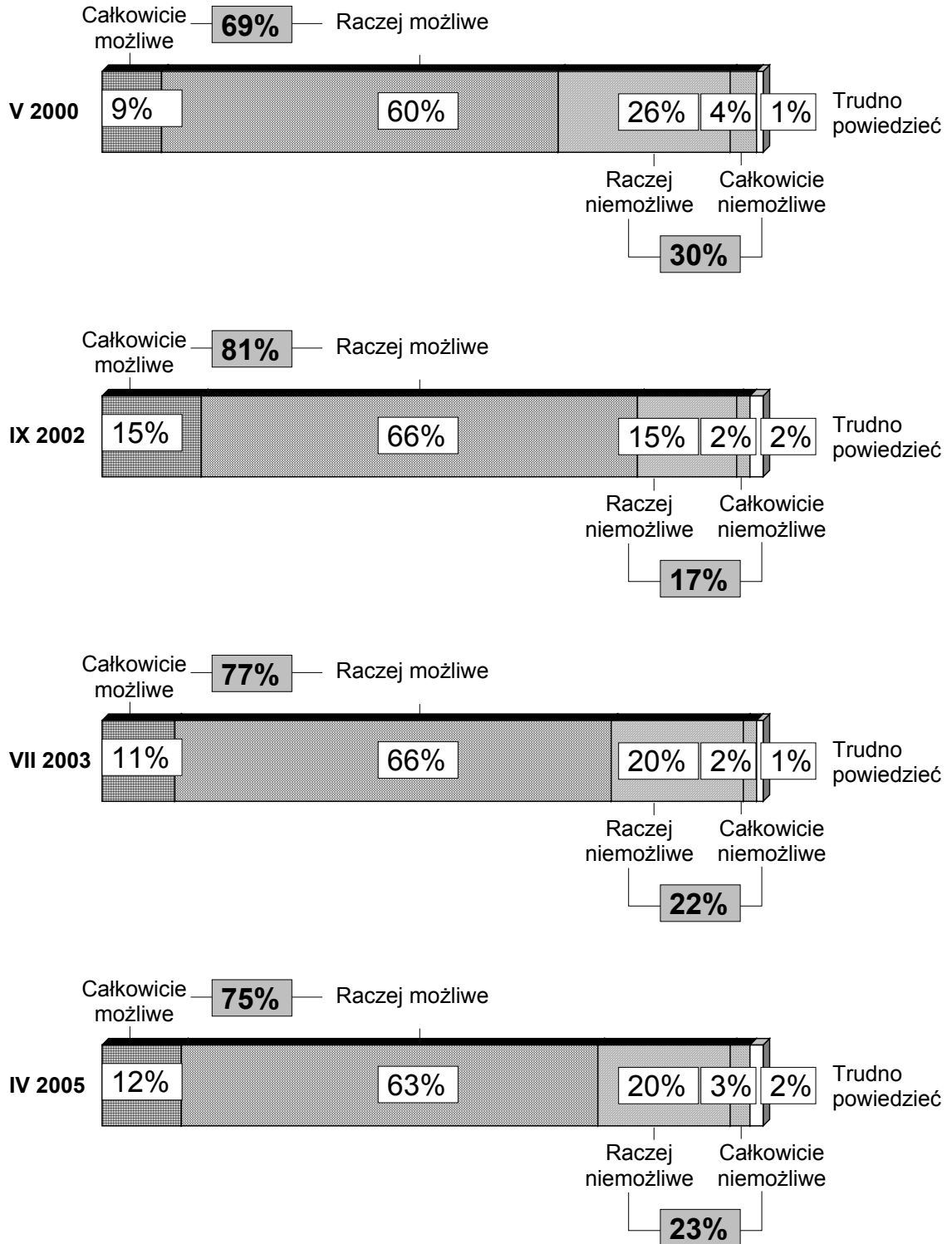
Tabela 5

Zainteresowanie polityką	Jak Pan(i) ocenia obecne stosunki polsko-rosyjskie? Czy są one:			
	dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Duże	4	40	52	4
Średnie	5	60	33	2
Niewielkie	6	64	24	6
Żadne	9	43	22	26

Mimo nie najlepszych opinii o obecnych stosunkach polsko-rosyjskich zdecydowanie przeważa wśród badanych przekonanie, że w przyszłości przyjazne i partnerskie relacje między Polską i Rosją są możliwe (75%).

Poglądy na temat możliwości pomyślnego ułożenia stosunków polsko-rosyjskich ulegały w ostatnich pięciu latach stosunkowo niewielkim wahaniom.

RYS. 3. CZY MOŻLIWE SĄ, PANA(I) ZDANIEM, PRZYJAZNE I PARTNERSKIE STOSUNKI MIĘDZY POLSKĄ A ROSJĄ?

Opinie w tej sprawie nie zależą od czynników wyznaczających status społeczny badanych ani od ich poglądów politycznych. Mimo że nie są związane z poziomem wykształcenia, jednak w pewnym sensie zależą od stopnia zainteresowania polityką. Zależność ta przebiega jednak inaczej niż w przypadku oceny obecnych stosunków polsko-rosyjskich. Niewielkie zainteresowanie polityką lub nieinteresowanie się nią w ogóle rzadziej łączy się ze złą oceną tych stosunków, natomiast w pewnym, choć niewielkim stopniu sprzyja przekonaniu, że przyjazne i partnerskie relacje między Polską a Rosją są niemożliwe.

Tabela 6

Zainteresowanie polityką	Czy możliwe są, Pana(i) zdaniem, przyjazne i partnerskie stosunki między Polską a Rosją?		
	Możliwe	Niemożliwe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Duże	79	20	1
Średnie	79	20	1
Niewielkie	72	26	2
Żadne	64	30	6

Od roku 1994 niezmiennie przeważa pogląd przypisujący Rosji dążenia hegemonistyczne. Jednak w ostatnich latach, mimo przeważnie krytycznych ocen stosunków polsko-rosyjskich, poczucie zagrożenia ze strony Rosji jest dość stabilne i na ogół słabsze niż w latach dziewięćdziesiątych.

Tabela 7

Czy, Pana(i) zdaniem, w najbliższej przyszłości, np. w ciągu 5-10 lat, Rosja będzie dążyć do odzyskania wpływów w naszej części Europy czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI '93	VI '94	V '95	V '96	VI '97	VI '98	II '99	II '00	V '01	II '02	I '04	IV '05
	w procentach											
Tak	39	53	72	69	63	59	53	60	68	55	48	51
Nie	39	26	14	13	19	20	23	22	18	23	26	25
Trudno powiedzieć	22	21	14	18	17	21	24	18	14	22	26	24

Badani o poglądach lewicowych nieco rzadziej niż pozostali przypisują Rosji dążenia do hegemonii w naszej części Europy. Gdy jednak weźmiemy pod uwagę sympatie partyjne, opinie na ten temat kształtują się inaczej.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty	Czy w najbliższej przyszłości Rosja będzie dążyć do odzyskania wpływów w naszej części Europy czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD, UP, SdPI*	63	34	3
PiS	60	30	10
LPR	56	26	18
Samobrona	48	23	28
PO	44	39	17
Niezdecydowani, na kogo głosować	49	21	31
Niezamierzający głosować	50	22	28

* Potencjalne elektoraty tych partii potraktowaliśmy łącznie z powodu zbyt małych ich liczebności w badanej próbie

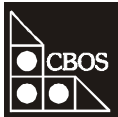
To właśnie potencjalni wyborcy SLD, UP i SdPI obok zwolenników PiS najczęściej przypisują Rosji dążenie do odbudowy jej strefy wpływów. Natomiast najrzadziej przekonanie takie wyrażają wyborcy PO. W elektoracie tej partii liczba osób dostrzegających takie zagrożenie niemal dorównuje liczbie przekonanych o jego braku.

Obecne stosunki polsko-rosyjskie badani najczęściej postrzegają jako ani dobre, ani złe, zarazem kilkakrotnie częstsza jest opinia, że są one złe niż dobre. Zdecydowanej większości badanych nie przeszkadza to jednak mieć nadzieję, że możliwe jest ułożenie tych stosunków na zasadzie przyjaźni i partnerstwa.

Opinie na temat zapowiadzanego udziału prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego w moskiewskich obchodach 60. rocznicy zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami są podzielone. Największe, i niemal równoliczne, grupy ankietowanych opowiadają się za jego bezwarunkowym uczestnictwem w tych uroczystościach lub za udziałem uwarunkowanym przedstawieniem tam stanowiska Polski wobec skutków II wojny światowej dla naszego kraju. Niewiele mniejsza liczebnie jest trzecia grupa - tych, którzy kategorycznie sprzeciwiają się wyjazdowi prezydenta do Moskwy.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak Pan(i) ocenia obecne stosunki polsko-rosyjskie? Czy są one:
(%)

	dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	6	55	31	8	1100
Płeć					
Mężczyźni	7	52	37	4	523
Kobiety	5	58	25	13	577
Wiek					
18-24 lat	8	68	20	4	171
25-34	6	57	32	5	209
35-44	5	59	31	5	176
45-54	6	53	38	4	229
55-64	3	50	37	9	134
65 lat i więcej	6	43	26	24	181
Miejsce zamieszkania					
Wieś	8	54	26	11	399
Miasto do 20 tys.	2	61	28	9	136
20-100 tys.	7	56	31	6	215
101-500 tys.	5	52	38	6	211
501 tys.i więcej mieszk.	4	55	35	7	139
Wykształcenie					
Podstawowe	8	50	23	18	318
Zasadnicze zawodowe	6	57	29	7	279
Średnie	4	59	33	3	383
Wyższe	3	49	46	2	120
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	3	50	45	2	68
Prac.umysł.niż.szczebla	3	60	34	3	112
Pracownicy fiz.- umysł.	7	57	31	5	84
Robotnicy wykwalifikowani	6	62	31	1	98
Robotnicy niewykwalifik.	14	51	30	5	50
Rolnicy	5	57	27	11	58
Pracujący na własny rach.	0	73	27	0	27
Bierni zawodowo					
Renciści	8	48	31	13	122
Emeryci	4	46	30	19	231
Uczniowie i studenci	8	62	29	2	67
Bezrobotni	7	63	25	5	129
Gospodynie domowe i inni	6	52	34	8	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	7	52	37	3	151
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	1	70	26	3	83
sekt. pryw. poza rolnict.	6	59	33	2	209
prywatnym gosp. rolnym	5	56	30	10	57
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	2	63	32	4	163
301-500	9	53	31	7	197
501-900	5	55	31	9	257
901-1200	1	60	35	4	85
Powyżej 1200 zł	8	47	42	3	69
Ocena własnych war. mater.					
Źle	6	54	32	8	375
Średnie	4	59	28	10	445
Dobre	9	51	34	6	278
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	8	50	27	15	110
Raz w tygodniu	6	58	28	7	555
1-2 razy w miesiącu	6	54	31	9	173
Kilka razy w roku	3	53	37	7	178
W ogóle nie uczestniczy	4	49	41	6	81
Poglądy polityczne					
Lewica	7	55	37	2	138
Centrum	4	60	34	3	304
Prawica	6	59	32	3	321
Trudno powiedzieć	7	47	25	21	334

Tabela 2. Czy możliwe są, Pana(i) zdaniem, przyjazne i partnerskie stosunki między Polską a Rosją?

(%)

	Możliwe	Nieemożliwe	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	75	23	2	1100
Płeć				
Mężczyźni	79	19	2	523
Kobiety	70	27	3	577
Wiek				
18-24 lat	77	23	0	171
25-34	81	18	1	209
35-44	70	28	2	176
45-54	78	21	2	229
55-64	69	29	3	134
65 lat i więcej	70	23	7	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	75	22	3	399
Miasto do 20 tys.	70	30	1	136
20-100 tys.	80	18	2	215
101-500 tys.	72	26	3	211
501 tys. i więcej mieszk.	75	24	1	139
Wykształcenie				
Podstawowe	65	29	6	318
Zasadnicze zawodowe	77	22	1	279
Średnie	79	20	1	383
Wyższe	79	21	0	120
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	81	19	0	68
Prac. umysł. niż. szczebla	76	23	1	112
Pracownicy fiz.- umysł.	74	26	0	84
Robotnicy wykwalifikowani	79	18	3	98
Robotnicy niewykwalifik.	73	27	0	50
Rolnicy	73	25	2	58
Pracujący na własny rach.	85	15	0	27
Bierni zawodowo				
Renciści	67	29	4	122
Emeryci	69	25	6	231
Uczniowie i studenci	78	22	0	67
Bezrobotni	80	19	1	129
Gospodynie domowe i inni	79	21	0	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	80	20	1	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	77	23	0	83
sekt. pryw. poza rolnict.	77	23	0	209
prywatnym gosp. rolnym	76	22	2	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	78	22	1	163
301-500	71	27	2	197
501-900	74	24	3	257
901-1200	76	22	2	85
Powyżej 1200 zł	83	16	1	69
Ocena własnych war. mater.				
Złe	72	26	2	375
Średnie	74	24	3	445
Dobre	80	18	2	278
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	73	23	4	110
Raz w tygodniu	73	25	2	555
1-2 razy w miesiącu	76	21	2	173
Kilka razy w roku	78	21	1	178
W ogóle nie uczestniczy	76	22	1	81
Poglądy polityczne				
Lewica	79	20	2	138
Centrum	82	18	0	304
Prawica	78	22	1	321
Trudno powiedzieć	64	31	6	334

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, w najbliższej przyszłości, np. w ciągu 5-10 lat, Rosja będzie dążyć do odzyskania wpływów w naszej części Europy czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	51	25	24	1100
Płeć				
Mężczyźni	51	29	20	523
Kobiety	51	22	27	577
Wiek				
18-24 lat	61	18	21	171
25-34	62	22	16	209
35-44	45	32	23	176
45-54	52	29	19	229
55-64	39	31	30	134
65 lat i więcej	44	19	37	181
Miejsce zamieszkania				
Wieś	50	21	30	399
Miasto do 20 tys.	55	22	23	136
20-100 tys.	53	25	22	215
101-500 tys.	51	30	19	211
501 tys. i więcej mieszk.	50	35	16	139
Wykształcenie				
Podstawowe	38	21	40	318
Zasadnicze zawodowe	54	22	24	279
Średnie	55	30	15	383
Wyższe	64	28	8	120
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	61	30	9	68
Prac.umysł.niż.szczebla	54	32	14	112
Pracownicy fiz.- umysł.	62	26	12	84
Robotnicy wykwalifikowani	62	22	16	98
Robotnicy niewykwalifik.	56	21	24	50
Rolnicy	51	22	27	58
Pracujący na własny rach.	52	31	18	27
Bierni zawodowo				
Renciści	37	27	36	122
Emeryci	40	27	33	231
Uczniowie i studenci	64	19	18	67
Bezrobotni	53	23	24	129
Gospodynie domowe i inni	53	17	30	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	59	27	13	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	53	34	14	83
sekt. pryw. poza rolnict.	60	24	16	209
prywatnym gosp. rolnym	48	27	25	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	50	25	25	163
301-500	56	23	21	197
501-900	52	26	22	257
901-1200	54	36	10	85
Powyżej 1200 zł	57	32	10	69
Ocena własnych war. mater.				
Złe	48	26	26	375
Średnie	51	22	26	445
Dobre	55	28	17	278
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	49	23	28	110
Raz w tygodniu	52	23	25	555
1-2 razy w miesiącu	50	23	26	173
Kilka razy w roku	50	30	19	178
W ogóle nie uczestniczy	47	39	14	81
Poglądy polityczne				
Lewica	49	34	16	138
Centrum	58	26	16	304
Prawica	59	28	13	321
Trudno powiedzieć	39	18	44	334